

DOSSIER DE PREMSA

Centre de les Arts Lliures de Barcelona

PÒRTIC

Tirem a terra les parets, els marges, les fronteres.

Sobre els nostres fonaments obrim:

un espai nou,
que escapa de les classificacions.
Sense pors.
Amb mirada pròpia.

Sobre un territori de memòria

construïm un nou llenguatge amb velles paraules,
i creem un centre que ens exalta,
i ens fa més lliures.

La revolta de les formes i la dissolució dels conceptes conformen l'estructura
d'aquesta casa.

Llegat, indisciplina, sotabosc, joc,
creació, batec, realitat desdoblada, atzar,
constància, memòria, experimentació, societat,
poesia capgirada, col·loqui, recerca, transgressió,
cos, política, paraula, xarxa, novetat, temps i cultura,

són els materials que hem utilitzat.

La clau per poder fer-ho realitat és Joan Brossa

som nosaltres,
és el barri,
és el món,
és el nostre veí.

Creiem en els polièdrics infinits, en la forma rodona d'un dau,
en l'esperit combatiu d'un ou ferrat, en l'equilibri de la cadira d'una pota, en la
força d'una fletxa sense arc, en la poesia infinita d'una A capgirada.

Dubtem del lideratge dels escarabats que habiten les cantonades de parets
blanques. Investiguem les petjades d'una sabata amb ulls, i ens deixem seduir
per la màgia d'una poma.

Et donem la benvinguda a la Fundació Joan Brossa, al Centre de les Arts Lliures
de Barcelona.

FUNDACIÓ JOAN BROSSA

El Centre de les Arts Lliures de Barcelona

Un espai de **creació dedicat a l'experimentació i a l'estudi de nous llenguatges expressius, on la divulgació es troba amb l'exhibició.** Un exemple de dissolució de les fronteres entre les arts que impulsa les noves generacions de creadors a alliberar-se de les convencions de qualsevol disciplina. Només quan les arts han perdut la seva identitat esdevenen veritablement lliures i donen pas a universos nous: l'hàbitat ideal per l'avantguarda més radical.

Un refugi cultural cosmopolita que **reflecteix la problemàtica social del nostre temps a través de projectes artístics multidisciplinars** i formats innovadors, posant de relleu el poder de l'art i la cultura per teixir i mantenir vincles socials. Perquè la llibertat artística implica també el dret dels ciutadans a participar de la vida cultural.

Un **punt de trobada per a creadors emergents** que segueixen el camí transgressor i inconformista del poeta. Una capbussada en el mirall de la imaginació i un diàleg obert, des de Barcelona, amb els corrents internacionals més transgressors.

La millor manera de preservar el llegat i la memòria de **Joan Brossa**.

La Fundació Joan Brossa presenta el Centre de les Arts Lliures de Barcelona

- ❖ Neix un nou equipament que obrirà les seves portes a mitjans de desembre de 2021 i s'ubicarà a l'edifici de La Seca, aglutinarà espais expositius i espais dedicats a l'exhibició teatral i a les arts en viu
 - ❖ El nou Centre de les Arts Lliures comptarà amb una direcció col·legiada formada per la Judith Barnés, la Maria Canelles i en Marc Chornet. Els tres han elaborat el projecte del nou equipament de manera conjunta.
 - ❖ El centre vetllarà per preservar el llegat de Brossa des de la contemporaneïtat i la multidisciplinarietat i desenvoluparà una extensa programació artística i educativa per a tot tipus de públics
-

La Fundació Joan Brossa desplegarà un **projecte cultural singular i únic a Barcelona**, tant pel que fa a la **programació** com en relació amb els **usos dels seus espais**.

El **nou Centre de les Arts Lliures de Barcelona** serà un espai de creació **multidisciplinar** que abraçarà tots els àmbits i disciplines artístiques que tinguin a veure amb la paraula, l'imatge i l'acció.

Comptarà amb una direcció col·legiada formada per la Judith Barnés (responsable dels programes de mediació), la Maria Canelles (responsable del programa expositiu) i en Marc Chornet (responsable del programa de les arts en viu).

El seu objectiu serà el de **vetllar per preservar el llegat i la memòria de Joan Brossa des del present** i en totes les seves vessants creatives i, a la vegada, esdevenir un centre on es **transgredeixin les arts**, erigint-se com la **casa de la creació contemporània** dedicada a l'**experimentació**, a l'estudi de **nous llenguatges expressius**, a l'**exhibició i a la divulgació**.

El nou equipament no serà concebut com un museu ni com un teatre, sinó que serà un **centre expositiu** i un **espai dedicat a l'exhibició teatral i a les arts en viu** que posarà l'èmfasi en la **visualització de processos creatius** i que serà especialment sensible amb les **noves generacions**.

El nou equipament s'adreçarà especialment a **joves, creadors i investigadors** des d'una dimensió també creativa, i treballarà amb els **centres educatius** a la vegada que s'integrarà amb el **teixit associatiu i cultural del barri i de la ciutat** per arribar a tots els públics.

Rehabilitació de La Seca

El nou Centre de les Arts Lliures de Barcelona unifica les dues activitats que es portaven a terme a l'edifici de l'antiga casa de la moneda de **La Seca**, un **edifici del segle XIV** ubicat al bell mig del barri de **La Ribera** i que és, majoritàriament, de **titularitat municipal**. L'encarregada de la rehabilitació d'aquest edifici i de projectar els nous usos i distribucions dels espais del nou equipament és l'arquitecta **Meritxell Inaraja**.

L'edifici s'organitza en tres plantes **al voltant d'un pati** on s'ubicarà la cafeteria, espai central que unificarà les dues "Seques".

L'edifici doncs, s'organitzarà de la manera següent:

- La planta de baix tindrà la seva entrada principal i es destinarà a desplegar-hi l'**activitat teatral**.
- La primera planta estarà dedicada a **Brossa**, tant com per visibilitzar-ne el patrimoni creatiu que ens ha deixat com a rellegir-lo.
- La part que dona al carrer de la Seca centralitzarà les **propostes més properes a la nova contemporaneïtat**.

Paraula, imatge i acció: el trinomi que definirà el programa del Centre de les Arts Lliures

La **paraula** que transita, la **imatge** que es mou i el **cos** que parla. Aquestes tres idees determinaran una programació en què la **poesia experimental** i d'**acció** i les **arts escèniques** tindran un paper destacat.

Més enllà de ser l'**espai de referència de Joan Brossa**, el Centre de les Arts Lliures de Barcelona tindrà entre els seus objectius principals:

1.- **Promoure la creació**, el **pensament** i la **formació** de pràctiques contemporànies des d'un punt de vista **polièdric i multidisciplinari**.

2.- Acollir **propostes de joves creadors i investigadors emergents** en totes les disciplines brossianes i establir **diàlegs interdisciplinaris i intergeneracionals** per treballar en els tres temps: passat, present i futur. A més a més, s'**obriran els processos creatius** per compartir-los amb la societat i donar-los visibilitat.

3.- Articular un **projecte educatiu expandit** i vehicular-lo **utilitzant els processos de creació** com a base de l'**aprenentatge** i la **innovació** i integrant-los en la programació global.

4.- Conservar, exhibir i difondre el llegat de Joan Brossa i promoure l'esperit interdisciplinari i transgressor de la seva producció entre les noves generacions.

El Centre de les Arts Lliures també apostarà per la **internacionalització** i l'**intercanvi de projectes** amb l'objectiu de fomentar una major difusió de les arts literàries, visuals i escèniques catalanes més enllà de les nostres fronteres.

Compromís amb la transformació educativa, amb el barri i amb la ciutat

Un dels eixos clau del nou Centre de les Arts Lliures serà **teixir un projecte educatiu que esdevingui també motor de la programació de l'espai**. El nou equipament buscarà vincles amb el **territori**, amb el **barri** i la **ciutat** per articular un **programa educatiu expandit** que estableixi un **diàleg entre la comunitat educativa i el teixit creatiu** i que tingui repercussió en els centres educatius i formatius, equipaments i plataformes culturals, veïnals i de creació, així com en col·lectius poètics i artístics i companyies teatrals de l'entorn.

Les famílies seran un dels públics potencials del nou projecte cultural. Tot i que la programació s'adreçarà principalment al públic adult i a la comunitat educativa, s'oferiran experiències artístiques en totes les disciplines que la Fundació Joan Brossa acollirà.

El nou Centre de les Arts Lliure de Barcelona també té la ferma voluntat d'**obrir-se al barri** i de fer que **els veïns prenguin la paraula**. Així, es potenciarà un **model de gestió cultural comunitari** que generi sinergies i que nodreixi i alimenti la cultura de sotabosc a través de tallers oberts o bé propostes participatives que construeixin **espais comuns i d'intercanvi**.

Memòria i innovació; investigació i creació: els eixos del programa expositiu

El programa expositiu del Centre de les Arts Lliures s'articularà d'una manera **holística** a l'entorn de tres aspectes:

1.- La **creació**, donant cabuda a projectes que creixeran dins del centre des de la llavor fins a la seva exhibició.

2.- El **pensament**, sobretot de projectes de recerca que s'impulsin des de l'espai i des de la Càtedra Joan Brossa.

3.- La **divulgació**, que farà referència al projecte educatiu que es desplegarà tant dins de La Seca com en el territori i els centres educatius. Serà una programació que combinarà **memòria i innovació; investigació i creació**.

El programa es dividirà en propostes de caràcter **permanent** i d'altres de caràcter **temporal**. L'espai dedicat a Brossa de manera **permanent** serà un **projecte divulgatiu i de presa de contacte amb l'univers del poeta en tots els vessants creatius** pensat per a tots els públics. Un espai **museogràfic** d'impacte que reivindicarà el Brossa total i que ajudarà a **internacionalitzar** la seva figura.

Pel que fa a les **exposicions temporals**, s'emmarcaran en el **context de creació del poeta** i esdevindran un espai per conèixer o retrobar-se amb la seva obra. Seguint el **caràcter transgressor de Brossa** i el seu interès pels discursos i les **propostes fetes des dels marges**, es presentarà una **programació que trenqui els murs** entre les sales d'exposicions, el teatre o la cafeteria. A banda d'una **exposició temporal anual** amb una durada de sis mesos amb l'**art** i la **poesia experimentals** com a eixos, també hi haurà projectes com "**Arbust Brossa**", de recerca creativa, o "**PostBrossa**", una convocatòria oberta anual per acollir tres projectes que treballin des dels marges de les disciplines.

Cadascuna d'aquestes mostres implicarà un **programa públic** destinat a la creació de debat i a l'intercanvi intergeneracional, així com propostes pensades per al **públic educatiu**, com ara xerrades, tallers, converses, recitals o publicacions i seminaris de pensament i investigació.

Un programa d'arts escèniques que va més enllà de l'escenari

El Centre de les Arts Lliures de Barcelona destinarà recursos a la **producció pròpia d'espectacles** i oferirà una **programació regular** amb presència de la **dramatúrgia textual**, la **dansa** i les **arts parateatral**s.

Amb la **refundació de l'espai escènic**, el nou equipament oferirà una **programació que trenqui barreres** i que se centrarà en tres àmbits d'actuació:

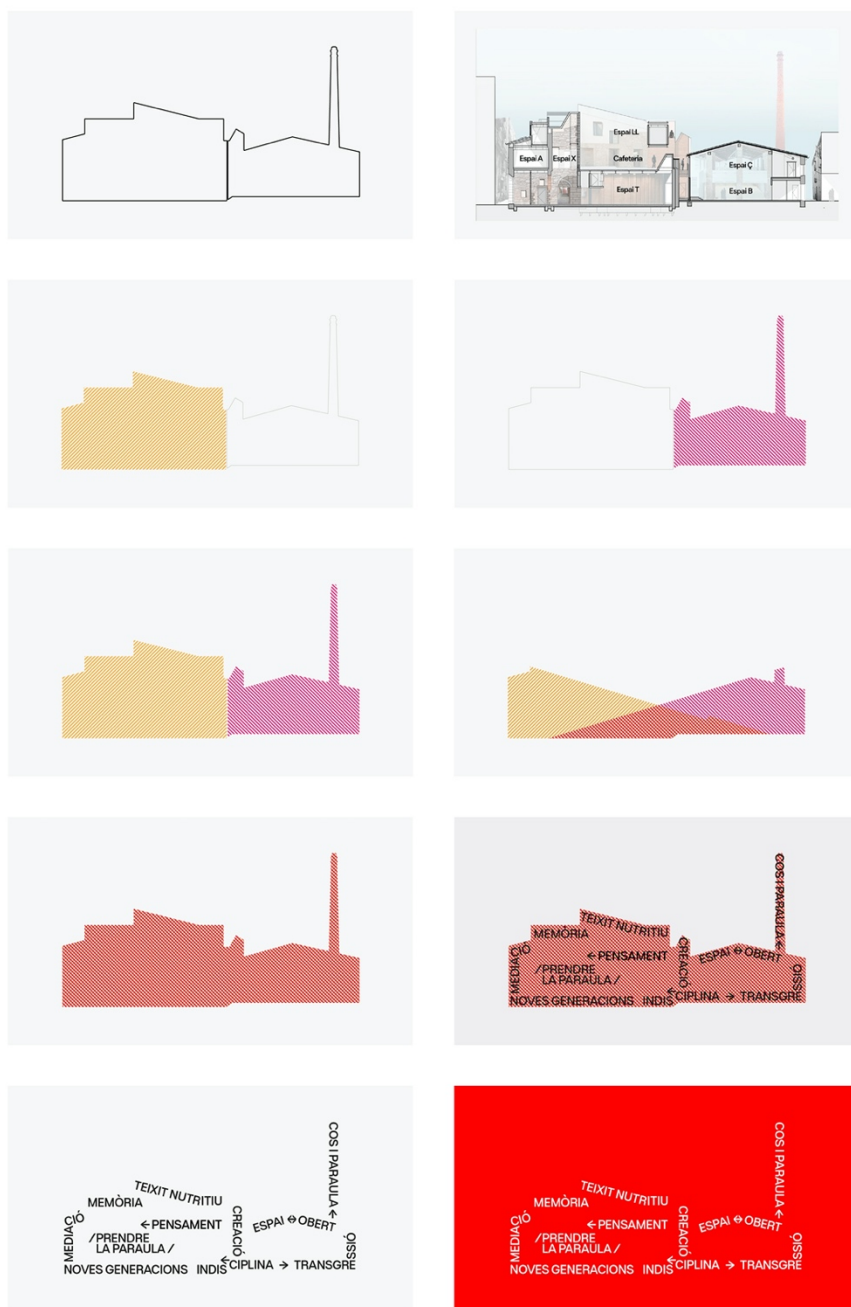
- **Companyies i col·lectius:** es donarà cabuda a companyies i col·lectius que han construït trajectòries singulars però que sovint no troben espais d'exhibició més enllà de festivals o programacions puntuals. Es donarà **suport a la creació a través de petites coproduccions** i de **convocatòries públiques**. També s'obriran els processos de creació al públic per donar-los **visibilitat**.
- **Dansa i arts parateatral**s: s'acolliran propostes que treballin des de la frontera de les disciplines teatral, parateatral i de la dansa, **desdibuixant els límits entre les arts escèniques i les arts plàstiques**. Circ, poesia escènica, dansa teatre, postteatre, art sonor, accions, instal·lacions, etc.

- **Arts en viu i escenes híbrides:** es proposaran **espectacles que difuminin fronteres** i que treballin el cos i l'acció des de les arts visuals, plàstiques o sonores. La programació d'Arts Vives no se cenyirà a l'escenari, sinó que **es colonitzaran tots els espais de l'edifici**.

Aquest programa té la voluntat d'aportar **oxigen al sistema teatral actual** treballant en sintonia amb centres d'exhibició, centres de creació, festivals i centres d'arts en viu, i introduint-se en el **circuit parateatral internacional**, portant produccions de l'estranger i exportant-ne les pròpies. També s'oferiran activitats teatrals com tallers, assaigs oberts o participació en els processos de creació al públic familiar i jove.

En la vessant de les arts escèniques també destaca el paper del nou centre com a **espai d'acollida**: cada any, s'acollirà **una companyia teatral en residència** perquè desenvolupi un projecte de creació basat en les pràctiques parateatrals i els llenguatges escènics experimentals. El projecte anirà dirigit a companyies que tinguin trajectòria en el camp de les dramatúrgies experimentals.

Projecte d'unificació dels dos edificis de La Seca

Storyboard on es pot veure el projecte d'unificació dels dos edificis que configuren La Seca i els conceptes que donaran vida als diferents espais del nou Centre d'Arts Lliures de Barcelona.
Conceptualització i disseny: David Torrents i Alba Font.

Cap a una mediació expandida

Programa educatiu

El públic té una mica de raó de no llegir poesia perquè la majoria de versos no diuen res ni a qui agrada la poesia. I el problema ja comença a l'escola.

Joan Brossa

En el nou model de gestió, la Fundació Joan Brossa i nou Centre de les Arts Lliures es proposa com a repte principal el fet d'**articular un programa educatiu expandit** que esdevingui un dels seus eixos vertebradors i, a la vegada, el motor transversal de l'activitat de l'equipament. Així doncs, plantejarà un discurs de mediació que colonitzi els diferents espais, la realitat binària de la programació i que transiti entre el dintre, l'arquitectura, i el fora, l'espai urbà. L'estructura laberíntica donarà lloc a recorreguts performatius i la història de l'edifici serà posada en valor des de l'acció educativa. **Un equilibri de balances entre l'univers creatiu del poeta i la riquesa patrimonial de l'espai.** Aquesta declaració d'intencions serà plantejada amb una mirada especialment sensible envers les noves generacions i articulada colze a colze amb la comunitat amb la voluntat d'integrar el projecte en el teixit educatiu, creatiu, associatiu, cultural i social del barri, del districte de Ciutat Vella i, per extensió, de la ciutat.

Quan parlem de mediació, ho fem des de la creença que ens cal facilitar fórmules d'acompanyament, que cal **transferir un coneixement d'una forma nutritiva** per mitjà de l'articulació de propostes transversals que propiciïn el diàleg entre la comunitat docent, l'alumnat, els mediadors i els agents creatius. Així doncs, **el Centre de les Arts Lliures pren el repte de consolidar-se com un espai-temps obert als processos d'aprenentatge** de caràcter intergeneracional i interdisciplinari. Des de l'acció educativa, batega la necessitat de potenciar un model comunitari que, de forma orgànica, formi part i doni sentit a l'ecosistema. El gest d'embrutar-se que reivindica Joan Brossa: "Jo demano als poetes que s'embrutin una mica. Justifica el fet de rentar-se, haver-se embrutat abans".

Brossa expandit és...

La porositat com una nova manera de fer

Amb la voluntat de transitar entre el dintre i el fora de les parets del centre, el servei educatiu de la Fundació està treballant en l'articulació d'un **programa holístic en què conflueixin les arts escèniques, les arts visuals i les**

poètiques experimentals per mitjà d'un discurs de mediació que vinculi les dues realitats de l'espai, l'expositiva i la teatral. En aquest marc, es potenciaran els projectes de curs de llarga durada amb centres educatius de proximitat, incidint també en les escoles bressol, i els projectes de caràcter social que permetin establir un sentiment de pertinença a la comunitat.

El diàleg entre la comunitat educativa i el teixit creatiu

El programa educatiu pensat per al proper curs apostarà per **un model d'aprenentatge que posi l'alumnat en el centre** i s'articularà a l'entorn del **poder transformador de les arts per mitjà d'experiències d'impacte individual i col·lectiu**. D'aquesta manera, es potenciarà la figura del creador com a agent mediador i es fomentaran pràctiques disruptives a l'espai que seran materialitzades en forma de laboratoris experimentals i en l'activació del pensament crític. Això implicarà unes pràctiques de mediació que fomentin una comunicació i un **treball real i horitzontal entre el món de la creació i el sector educatiu**.

L'empoderament de les noves generacions

A partir de l'activació d'un sistema de veus que convisquin en l'espai, s'aplicaran unes metodologies de treball que sortiran del currículum i de la jornada lectiva, que parlaran de competències, que generaran **experiències reals i vives en el marc de la producció teatral i del comissariat expositiu i que facilitaran espais de treball construïts de forma col·lectiva**. Al mateix temps, amb la mirada posada en les AFA del barri i del districte es desplegarà una programació familiar en consonància amb les necessitats del col·lectiu adreçada als petits i no tan petits.

La formació de risc en clau multidisciplinària i indisciplinada

Des del servei educatiu de l'equipament, **les pràctiques creatives contemporànies seran enteses com una fórmula de transformar les dinàmiques dels centres educatius**. És per això que es programaran càpsules formatives adreçades a docents de tots els nivells que seran plantejades a partir de la detecció de mancances, de debilitats visibles en les dinàmiques de les aules i en la base formativa dels docents. Així doncs, cada curs oferirà càpsules indisciplinades, de caràcter immersiu i de sacsejada col·lectiva, a partir de plantejaments radicals, tant en la forma com en el contingut.

El qüestionament per trencar les estructures convencionals

La generació d'espais compartits esdevindrà una necessitat fonamental del nou projecte. És per això que la ja consolidada Jornada Educativa serà una fita anual que permetrà **intercanviar projectes creatius i innovadors que parteixin d'una manera de fer interdisciplinària i que posin en valor**

la pràctica poètica, les arts escèniques, els processos creatius i, en general, les noves tendències culturals. A la vegada, s'impulsaran els grups de treball, les comunitats d'aprenentatge obertes i flexibles, a partir de la creació d'estructures amables que potenciïn la reflexió a l'entorn del poder transformador de les arts.

La posada en valor de la mediació i la transferència del coneixement

La comunitat Brossa materialitzarà la petjada deixada a la Fundació per mitjà de dispositius que donin la paraula als agents educatius, creatius i de mediació que han participat dels programes educatius articulats al llarg del curs com poden ser el blog, les xarxes socials o l'activació de projectes editorials singulars o bé a partir de la intervenció física de l'espai. **El Centre de les Arts Lliures de Barcelona, des de la voluntat de donar resposta a una necessitat social, també lluitarà per la professionalització de la mediació,** a partir de l'obertura d'una **convocatòria de nova creació**, defugirà de l'externalització de serveis educatius i posarà al mateix nivell la figura del comissari a la del mediador, tal com s'està plantejant en l'exposició permanent que es dedicarà al poeta.

Judith Barnés (Barcelona, 1985)

Humanista i gestora cultural treballa a la Fundació Joan Brossa des del 2012. Premi extraordinari d'Humanitats per als seus estudis completats l'any 2007 a la Universitat Pompeu Fabra, tercer premi nacional en Humanitats atorgat pel Ministerio de Educación també al 2007, i, de nou, premi extraordinari fi d'estudis l'any 2011 amb la finalització del màster de Gestió del Patrimoni Cultural a la Universitat de Barcelona. Ha col·laborat amb diferents institucions museístiques en el desenvolupament de projectes museogràfics (Museu d'Història de L'Hospitalet), comissariats artístics (Espai Guinovart, Museu de la Vida Rural), programes educatius (Museu d'Història de Catalunya, Museu d'Història de Barcelona, Fundació Joan Miró) i també ha penetrat en el món editorial infantil amb les publicacions *El llapis màgic de Joan Brossa* (La Galera, 2017) i *Agafó una lletra i capgiro el món* (Veguet Ediciones, 2020). És membre de l'ICOM.

Si no la trobeu, busqueu-la per la plaça del Duomo de Florència amb un gelat de la Grom. Les seves paraules transiten a El temps de les arts.

Judith Barnés. Fotografia: Meri Farnell

Sense treva espais enllà

Programa expositiu

Sóc a casa meva.
la casa és al carrer de Balmes.
El carrer de Balmes és a Sant Gervasi.
Sant Gervasi és a Barcelona.
Barcelona és al Principat.
El Principat és als Països Catalans.
Els Països Catalans són a Europa.
Europa és un de les cinc parts del món.
El món és un astre
i l'astre ens transporta sense treva
espais enllà.
Joan Brossa (de *Cau de poemes*, 1960,
dins *Poemes de seny i cabell*)

Expliquen que Joan Brossa no tancava mai la porta del seu estudi. La porta del replà sempre estava oberta i, malgrat que sempre es trobés treballant, el poeta acollia amics, passavolants, joves, veïns, curiosos. Habitar un espai és estar-hi, donar-hi vida amb la presència. Habitar és viure, per tant. Volem que la Seca sigui un espai habitable, ple de vida, obert.

La Fundació Joan Brossa i Centre de les Arts Lliures de Barcelona, instal·lada a la totalitat de la fàbrica de la moneda, és, sobretot, una porta oberta: un lloc acollidor, habitable.

Des de la sala de teatre, les exposicions, la terrassa, les oficines, la cafeteria... es donarà vida a la casa de Brossa. **El Centre de les Arts Lliures de Barcelona, doncs, habitarà la memòria del poeta.** Brossa, per sobre de tot, va ser un home lliure. Una llibertat que li venia de *conèixer la utilitat de la inutilitat* i de *tenir la riquesa de no voler ser ric*. Des de la Fundació Joan Brossa reivindicuem la radical transgressió de voler ser lliures i, per tant, d'esdevenir la casa de Brossa, és a dir, l'espai de les arts lliures.

Des de l'obertura d'aquesta seu de la Fundació, l'any 2018, ens hem adonat que la majoria de gent que s'acosta fins al carrer de la Seca busca a Joan Brossa perquè gairebé tothom té un vincle personal amb el poeta. És aquesta memòria popular que s'invocarà des d'aquí i es farà a través de propostes en format d'exposició que partiran de la memòria i de la rigorosa investigació. Seguint la línia encetada des que vam obrir, les exposicions temporals s'emmarcaran en el context de creació del poeta, en les crisis del llenguatge i les crisis de la realitat que esperaven la creació de les avantguardes poètiques, plàstiques, sonores...

També hi haurà **un espai pensat per conèixer o retrobar-se amb l'obra del poeta**. Es tractarà d'una proposta canviant que posarà èmfasi als processos creatius del poeta i que, per sobre tot, voldrà ser una eina de mediació sobre poesia i la figura de Joan Brossa.

El projecte expositiu, però, és un joc d'equilibris i per tant **la investigació i la creació aniran sempre de la mà**. Per això es combinaran projectes creatius

que parteixin de la investigació i projectes d'investigació que esdevinguin creacions. Transgredim els límits del que està establert i com que transgredir és canviar, no erradicar, convoquem al trànsit generacional, no a la ruptura. I per això **totes les baules generacionals de la cadena de la creació experimental tindran lloc al Centre de les Arts Lliures** i hi trobaran una casa on estar-s'hi i on fer vida. Es destinaran recursos a la creació contemporània amb la intenció d'esdevenir una peça més de l'engranatge artístic de la ciutat i per poder participar de l'entremat creatiu que fa possible les pràctiques híbrides.

Memòria i innovació; investigació i creació faran possible l'equilibri dins el Centre de les Arts Lliures.

El nou equipament cultural vol esdevenir un espai d'acollida i, per tant, **s'estimularan els mecanismes per preguntar, convocar i obrir-se** a discursos, propostes i agents diversos del context cultural. El repte no és petit: posarem tots els recursos perquè les coordenades d'espai i temps que necessita tot procés de creació o pensament trobin lloc en aquest edifici.

Com a Brossa, ens interessen els discursos i les propostes fetes des dels marges i volem esdevenir la casa dels sense sostre. Per això **la programació que presentem voldrà trencar els murs (fins i tot els propis de l'edifici) entre les sales d'exposicions, el teatre o la cafeteria.** Volem explorar l'espai que no és d'aquí ni és d'allà i poder-ho fer des de les arts plàstiques i alhora des de les arts escèniques ens proporciona una atalaia singular. L'art d'acció, les arts parateatrals, l'art en viu o la performance també habitaran la Brossa.

La Fundació Brossa, Centre de les Arts Lliures és, per tant, la casa de la poesia que transcendeix allò literari per transitar, des d'ella, per tots els marges de la creació.

De forma transversal, com un eix que, junt amb la mediació, pretén vertebrar tota la programació del nou espai cultural, **es proposaran els diversos programes públics.** Xerrades, tallers, converses, recitals, però també publicacions o seminaris de pensament i investigació funcionaran **com a espais per vehicular les idees principals que defineixen aquest projecte:** equilibri entre memòria i creació contemporània; discursos fets des dels marges; experimentació poètica, plàstica, sonora, d'acció, etc.; investigació; processos creatius oberts, etc. Els programes públics, per tant, esdevindran el temps i l'espai compartits necessaris perquè esdevingui la reflexió i la creació.

Maria Canelles (Barcelona, 1988)

Vinculada des de sempre al món de la cultura, i en concret a la literatura i al teatre, es va llicenciar en Humanitats i en Teoria de la Literatura i Literatura Comparada. Va cursar un màster en Estudis Teatral amb una tesina sobre autoficció en Lope de Vega. Després de fer de crítica literària i teatral (Butxaca, DBalears, Núvol, El Temps de les Arts, etc.), de docent de teoria i crítica del drama (ESART), de vendre llibres (tekman Books), de fer recerca universitària (GELCC i Prolope a la Universitat Autònoma de Barcelona), d'escriure dramatúrgies a partir de novel·les (Pere Calders, Albert Camús, etc.) de coordinar exposicions i de formar part de projectes bonics sobre literatura, teatre i educació (gràcies a la vinculació amb Tantàgora o a la companyia teatral Els Pirates Teatre) ha fet parada a la Fundació Joan Brossa. Últimament escriu. Llegeix tant com pot i menys del que voldria.

Maria Canelles. Fotografia: Meri Farnell

Arts vives per representar-nos lliures

Programa escènic

Es rompiendo todas las puertas el único modo que tiene el drama de justificarse, viendo por sus propios ojos que la ley es un muro que se disuelve en la más pequeña gota de sangre. Me repugna el moribundo que dibuja con el dedo una puerta sobre la pared y se duerme tranquilo. El verdadero drama es un circo de arcos donde el aire y la luna y las criaturas entran y salen sin tener un sitio donde descansar. Aquí está usted pisando un teatro donde se han dado dramas auténticos y donde se ha sostenido un verdadero combate que ha costado la vida a todos los intérpretes.

El Público. Federico Garcia Lorca

Les arts escèniques són conseqüència d'un pacte en comunitat. Decidim, col·lectivament, allò que volem veure representat en l'altar que esdevé tot escenari. Decidim com ens volem representar. En què ens volem emmirallar. Tant els aplaudiments com els xiulets són signe d'acceptació o rebuig d'allò que veiem en el mirall. Allò que no ens representa no mereix la nostra atenció, ni ho veiem, amb prou feines n'acusem l'existència. L'imaginari col·lectiu, el caràcter i la història de tot poble, les circumstàncies del present i els anhels de futur ajuden a construir aquest pacte social. Emmirallem i ens emmirallem. Ens representem i ens veiem representades. Ens representem com som i com volem ser: construint representació construïm identitat.

Volem construir-nos lliures. Volem representar-nos lliures. Volem ser lliures.

El present ens ha ensenyat que les mateixes lleis que en altre moment semblaven fer-nos lliures, ara ens fan presoneres. De la mateixa manera, en l'art, les convencions que prometien projectar-nos endavant, ara són limitadores, **les convencions són parets que ens impedeixen representar-nos lliurement**. Són parets invisibles que coarten la capacitat d'imaginar, la capacitat d'imaginar-nos. Empobrim la mirada i així, sense adonar-nos-en, empobrim la nostra identitat. Ens empobrim com a individus i com a poble.

Les arts escèniques contemporànies han de deixar de ser les arts de la representació per esdevenir les arts del ritual, les arts de la vivència compartida. Així fou en l'antiguitat i així serà en qualsevol futur desitjable.

El teatre no pot ser més l'art del jo, ha de ser l'art del nosaltres. Dit d'un altre manera, el teatre burgès ha de deixar pas al teatre popular. La literalitat ha de deixar pas a la poesia.

La burgesia suggereix al poeta les imatges següents:
La combinació per a obrir caixes de cabals
apuntada en una Bíblia.
Que em planxen el vestit posat i em tiren
sal al cafè amb llet.
Un paraigua en un garatge ple de cendra de cigar.
Un barret de copa damunt un armari negre.
Un gerent que toca la campana.
Un frac posat al mig d'un camp per espantar el ocells.
Uns botins en una palangana plena de sang.
A casa d'un obrer moribund, un rellotge de paret que
riu
en comptes de tocar les hores.
Una galleda d'escombraries al portal d'un castell.
Una balandra que voga en un mar roig-de-sang.

Joan Brossa

La Fundació Joan Brossa, Centre de les Arts Lliures, enceta una nova etapa inventant un nou equipament cultural que, entre altres coses, assumeix la necessitat de **refundar un espai escènic**, de refundar un teatre. Un teatre inspirat per Joan Brossa, que el va veure néixer. Un teatre somniat, originalment, per Hermann Bonnin i aixecat gràcies al seu esforç personal i al de Jesús Julve. El Centre de les Arts Lliures serà el responsable de construir-li un futur.

El repte és majúscul. L'equip de gent que assumim la tasca l'encarem amb un propòsit molt clar: *s'han de trencar totes les portes*. Com reclama Lorca a *El Público*, han de caure les parets, els límits. *La ley es un muro que se disuelve en la más pequeña gota de sangre*. A vegades la convenció i la costum impedeix que la vida penetri en l'art, i amb una simple gota de sang, l'expressió mínima de vida, la convenció es dissol i apareix l'art més pur, més essencial, més vital i vitalista.

I amb aquest propòsit aquest nou equipament cultural serà una institució sense portes, ni físiques ni mentals. Ni reals ni imaginàries, precisament per poder imaginar en llibertat.

Cauran les portes entre el teatre i el sector. Ens obrirem a les companyies, millorarem substancialment les seves condicions de treball i els percentatges de taquillaatge a les propostes que s'exhibeixen. Tindrem una política activa en el suport a la creació, a través de petites coproduccions i de convocatòries públiques. De fet en breu es faran públiques les bases per a seleccionar una companyia de teatre resident i un projecte de poesia escènica resident de cara l'any 2022.

Cauran les portes entre el teatre i les exposicions, entre el teatre i el carrer. La programació d'Arts Vives no se cenyirà a l'Escenari. Ens permetrem colonitzar tots els espais de l'edifici. Fins i tot fugirem del mateix edifici i colonitzarem l'espai públic, ens sentirem part i reivindicarem el barri de la Ribera, un dels més antics i mítics de Barcelona.

Cauran les portes i els límits entre les arts escèniques i les arts plàstiques. D'aquesta manera ens obrirem a nous formats escènics...

Exposicions que es belluguen i que sonen; teatralitats no narratives, pensades per a ser contemplades o transitades. On acaba una cosa i on comença l'altra... Accions, instal·lacions, performances trobaran en el Centre de les Arts Lliures la seva casa.

Cauran les portes entre les companyies i el públic. Ens obrirem al públic, obrirem els processos de creació i els visibilitzarem. És un principi fonamental per entendre l'art com una experiència transformadora i no com un producte d'oci. També ens obrirem a experiències escèniques participatives on el públic tingui un paper actiu.

Cauran les portes entre la Fundació Brossa, Centre de les Arts Lliures i el món. Barcelona és porta d'entrada i sortida de Catalunya al món i del món a Catalunya. Malgrat la repercussió internacional de la nostra ciutat, les arts escèniques catalanes s'internacionalitzen en comptades ocasions. Això també és per l'escassa presència de companyies internacionals aquí, més enllà dels grans festivals. Hem de normalitzar el fet de ser europeu i obviar problemes idiomàtics a l'hora de relacionar-nos amb altres espais culturals equiparables i construir així camins d'intercanvi.

Cauran les portes dels despatxos. Com va dir molt bé Magda Puyo, el segle XXI ja no és el segle dels lideratges, és el segle dels equips. Doncs així aixecarem la Brossa, en equip. Amb una direcció col·legiada organitzada per àrees treballarem horitzontalment, interferint i desitjant ser interferits.

Cauran les portes entre passat i futur. No hi ha passat sense futur, ni futur sense passat. L'equilibri entre la memòria i l'anhel, entre la nostàlgia i l'avantguarda. Es tracta de tensions inevitables: impossible allò contemporani sense consciència de tradició. És per això que Brossa il·lumina aquest projecte, perquè Brossa és aquell artista del futur que va viure en el cos d'un home del passat.

Per cert...

Yo me compré el Romancero gitano en una edición barata cuando mataron a Federico y me fui a la guerra. De niño, en el colegio me habían enseñado toda la mala poesía del mundo. Cuando lo leí, descubrí que aquello era buena poesía, verdadera poesía. Lorca conmocionó mi propia poesía, mi vida. Siempre, en alguna situación, me salen los versos de Federico.

Joan Brossa. Entrevista a *El País* el 12 de setembre de 1998.

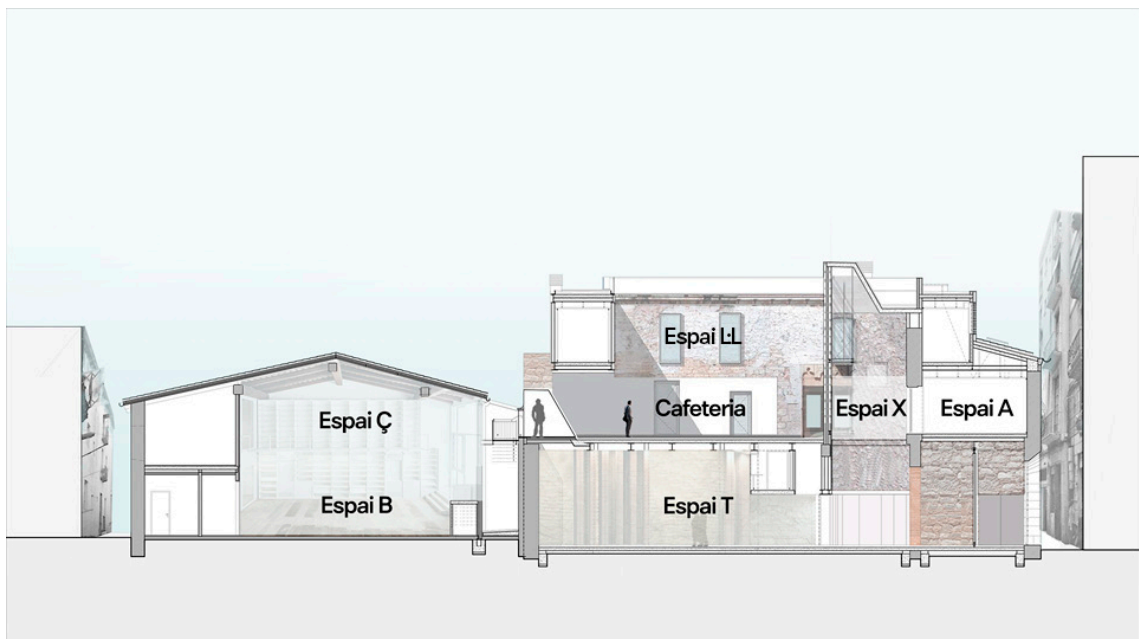
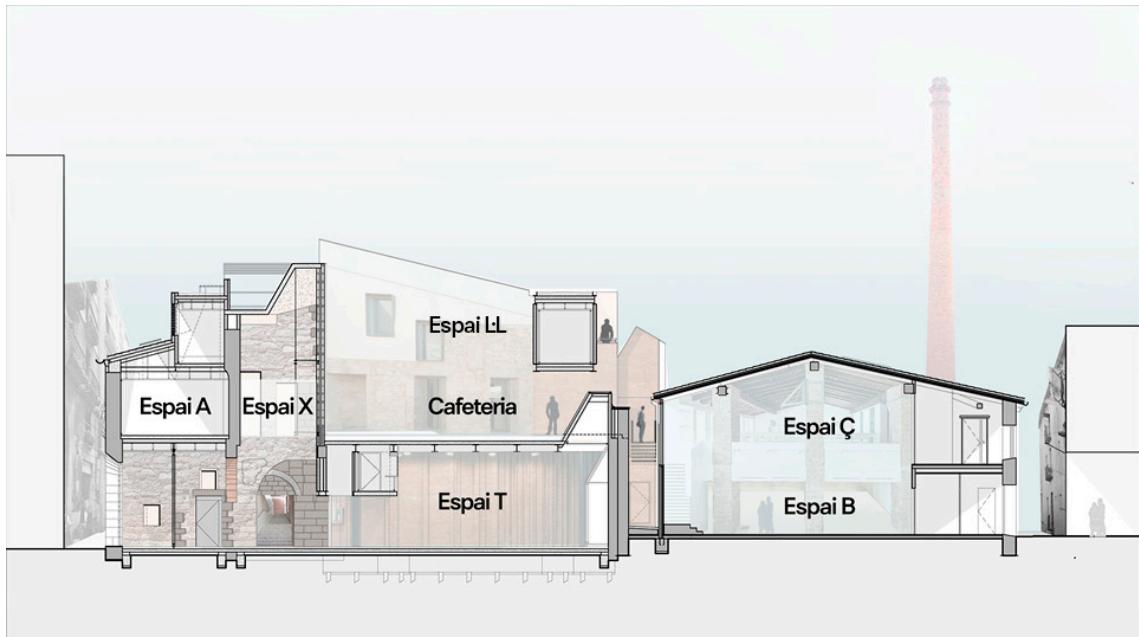
Marc Chornet (Tarragona, 1981)

Director d'escena, llicenciat en Comunicació Audiovisual per l'UPF i en Direcció i Dramatúrgia per l'Institut del Teatre de Barcelona. És fundador i director d'escena de la companyia Projecte Ingenu: Hamlet (Sala Atrium, 2014), Top Girls de Caryl Churchill (Teatre Akadèmia, 2015), Romeu i Julieta (La Seca, 2016) i Yerma de Lorca (T.Akadèmia, 2017), Vaig ser Pròsper (Escenari Brossa, 2018), InFaust (Teatre Akadèmia, 2018), La Dona Pantera (Escenari Brossa, 2019), La Ruta de la Palta (Grec 2020) i Bodas de Sangre (Teatre Poliorama 2021). Com a director d'escena i dramaturg ha col·laborat amb la Fura dels Baus (MURS, 2014), Habemus Corpus (Aire, 2017), TNC (No obstant això..., 2015), i altres companyies independents. És docent de l'Institut del Teatre (Àrea d'Escenificació) i de l'Escola d'Arts Escèniques Aules. Ha estat director artístic de l'Escenari Brossa des de la temporada 2019/20.

Marc Chornet. Fotografia: Alba José.

Espais del nou Centre de les Arts Lliures de Barcelona

Alçat dels espais que formaran el nou Centre de les Arts Lliures de Barcelona. Projecte de l'arquitecta Meritxell Inaraja.

Contacte

Fundació Joan Brossa

C/ La Seca, 2, baixos
08003 Barcelona

Judith Barnés

Responsable de comunicació, educació i programa públic
jbarnes@fundaciojoanbrossa.cat

Contacte de premsa

CÒSMICA

Andrea Cosialls

cosialls@wearecosmica.com

Anna Aurich

aurich@wearecosmica.com

Imatge de la coberta: Conceptualització del nou Centre d'Arts Lliures de Barcelona a càrrec de David Torrents i Alba Font.